

TARTU ÜLIKOOL
RAKE

ÜLIÕPILASTE TOIMETULEK KOROONA-AASTAL: KOGEMUS TARTU ÜLIKOOLIS

2021

November

**ÜLIÕPILASTE TOIMETULEK
KOROONA-AASTAL:
KOGEMUS TARTU ÜLIKOOIS**

Tartus 2021. aastal

Uuringu koroonaaastal toimetuleku hindamisest tellis Tartu ülikooli rektoraat. Uuringu tegi Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE.

UURINGU AUTORID:

Martin D. Hayford

Meri L. Külm

Uuringu tegijad tänavad Aune Valku pühendatud aja ja soovitude eest. Samuti Kersti Roosimäed andmete koondamise eest ja Ülle Tensingut õpirännet puudutavate andmete tõlgendamisel.

RAKE

RAKE on võrgustikutüüpi rakendusuringute keskus. Meie missioon on edendada teadmisel põhinevat otsustamist Eesti ühiskonnas. Lisaks RAKE meeskonnale kaasame kõrgeima kvaliteedi tagamiseks oma uuringutesse valdkondlikke eksperte nii Tartu Ülikoolist kui vajadusel ka väljastpoolt. RAKE võrgustikust leiab nii sotsiaalteadlasi kui meditsiini-, loodus-, tehnika- ja humanitaarteaduste valdkonna esindajaid.

KONTAKTANDMED:

Lossi 36-303, 51003, Tartu
+372 5349 7171
meri.kulm@ut.ee
<http://skytte.ut.ee/et/rake>

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	6
METOODIKA.....	6
ÜLIÕPILASTE TOIMETULEKU ANALÜÜS.....	7
1.1. ÕPPETULEMUSED	7
1.2. ÕPINGUTE KATKESTAMINE.....	13
1.3. AKADEEMILINE PUHKUS	16
1.4. ÕPIRÄNNE.....	20
1.5. TAGASISIDE ÕPPEKAVADELE	22
1.6. TAGASISIDE ÕPPEAINETELE	24
1.7. LÕPETAMISED	25
KOKKUVÕTE.....	29

SISSEJUHATUS

Alates 2020. aasta märtsist on Tartu Ülikool olnud ülemaailmse koroonapandeemia tõttu sunnitud õppetööd ümber korraldama ja COVID-19 levikule vastavalt piiranguid kehtestama. Pärast esimest kaugõppesemestrit 2020. aasta kevadel analüüsiti põhjalikult, kuidas ülikool 2020. aasta kevadise eriolukorraga kohanes. Selles uuringus analüüsime, kuidas ülikool on toime tulnud pärast seda ja kuidas olukord õppeaastal 2020/21 muutunud esimese eriolukorraga võrreldes. Selles aruandes kasutame koroonaaastat sünonüümina õppeaastale 2020/2021.

Uuringu eesmärk on saada vastused küsimustele:

- **Kuidas üliõpilased tulevad toime pikemalt kestnud distantsõppega?**
- **Kuidas on distantsõpe mõjutanud õppeedukust, sh hindeid, välismaal õppimas käimist?**
- **Kas üliõpilaste seast eristub rühm, kellel on keerulisem distantsõppega toime tulla?**

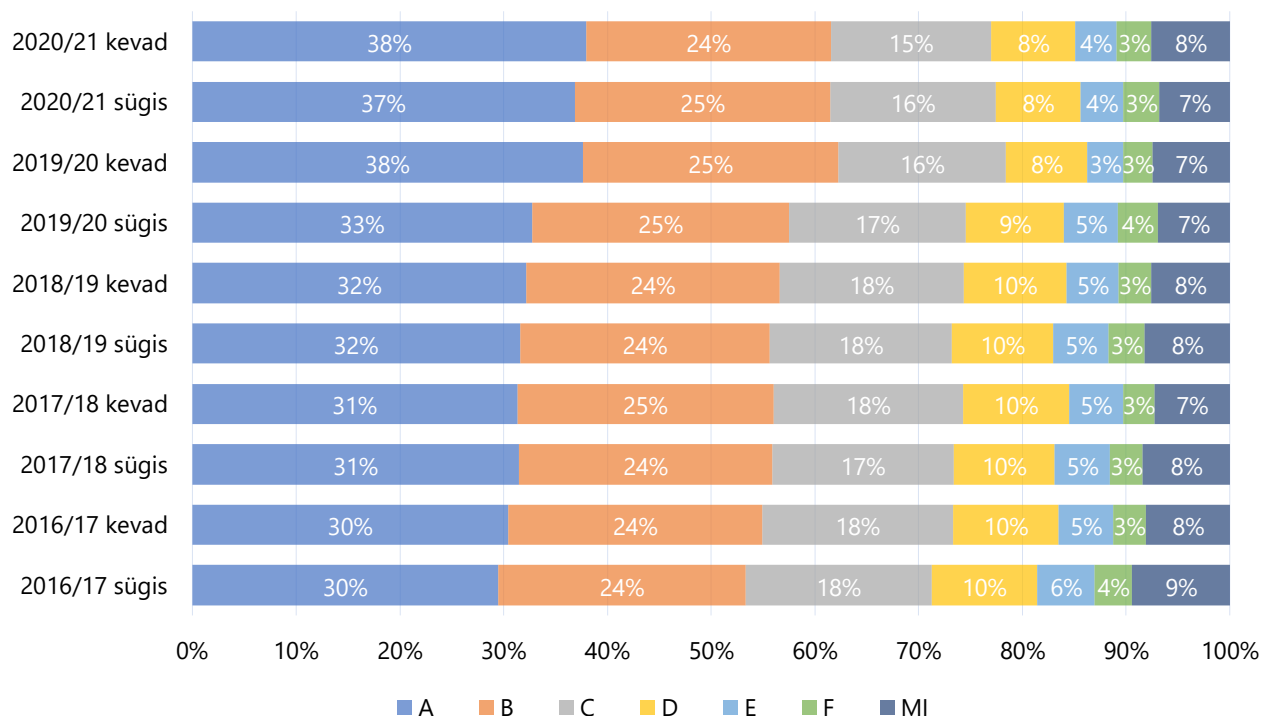
METOODIKA

Üliõpilaste toimetuleku uuringus kasutame Tartu Ülikooli õppeosakonna edastatud kvantitatiivseid andmeid. Võrdleme üliõpilaste tagasisidet ja õppeotsuseid (nt akadeemilise puhkuse võtmine, õpingute katkestamine) pandeemia eelnenud perioodidega. Kasutame analüüsimiseks andmeid üliõpilaste tagasiside kohta õppekavadele ja õppeainetele ning andmeid õpitulemuste, katkestamise, akadeemilise puhkuse võtmise, õpirändega toodud EAP-de arvu, praktika jms teemade kohta, mida pandeemia jätkumine on võinud otseselt mõjutada.

ÜLIÕPILASTE TOIMETULEKU ANALÜÜS

1.1. Õppetulemused

Eksamihinnete jaotumine on pandeemiaeelsel ajal püsinud semestrite arvestuses sarnane (vt joonis 1). Vaadates aga viimast kolme semestrit (kevad 2020, sügis 2020 ja kevad 2021), kui õppetöö on valdavalt toimunud veebis, on suurepärase tulemuste (hinne A) osakaal märgatavalt kasvanud. See võib osaliselt kinnitada eelmises uuringus¹ esile kerkinud õppejõudude hirmu või spekulatsiooni, et distantsõpe võimaldas üliõpilastel spikerdada. Ilma kvalitatiivse analüüsita on põhjuseid aga võimatu kinnitada, sest A-de osakaalu suurenemist on võinud põhjustada ka näiteks muutunud hindamisviisid või paranenud ajaplaneerimise oskused, mis võimaldasid üliõpilastel iseseisvat õppimist tõhusamalt korraldada.

Joonis 1. Õppetulemuste osakaal ülikooliüleselt semestrite lõikes (hinded A, B, C, D, E, F ning mitteilmunud ehk MI)

¹ Vaata ka Trumm, E., Urmann, H., Remmik, M., Mägi, M., Tubelt, E. ja Espenberg, S. (2020). *Eriolukorra õppetunnid: distantsõppe kogemus Tartu Ülikoolis*. Tartu Ülikool, sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskus (RAKE).

Kättesaadav:

https://skytte.ut.ee/sites/default/files/skytte/eriolukorra_oppetunnid_aruanne_08.10.2020_lisatud_isbn.pdf.

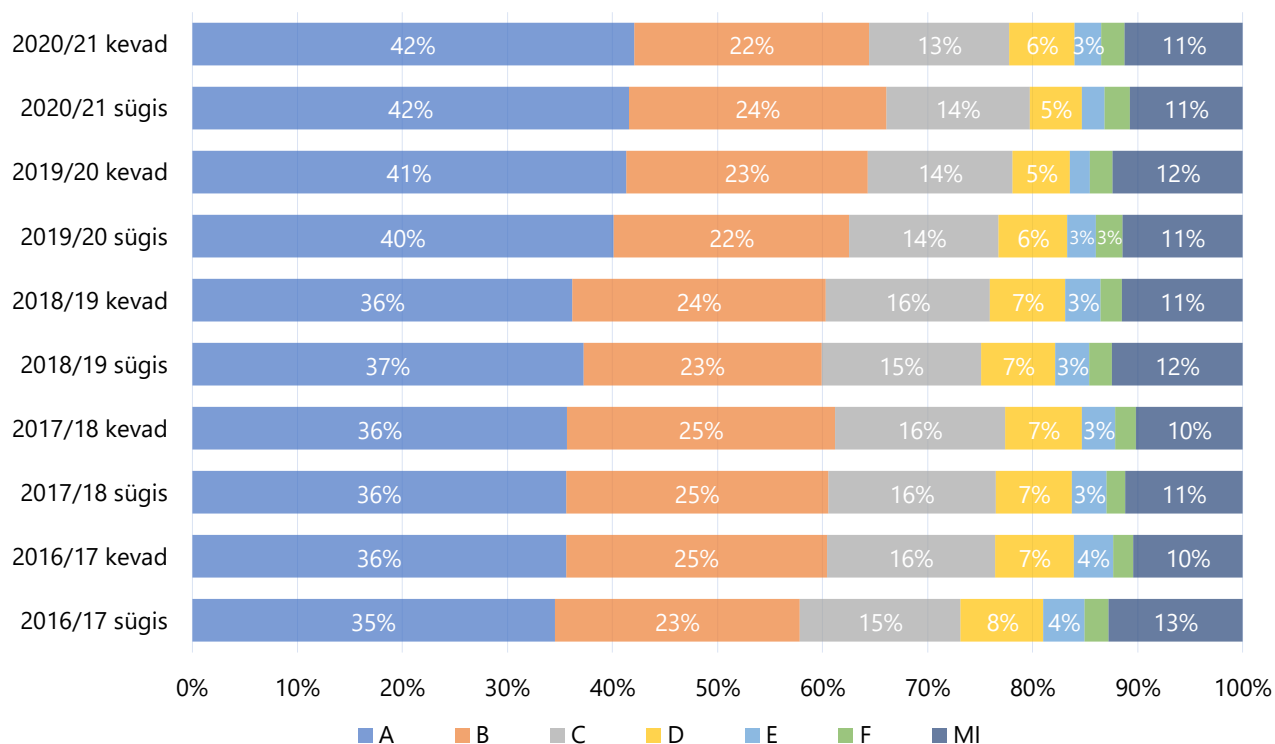
Tabelis 1 on esitatud viimase viie õppeaasta semestrite hinnete osakaalud. Rohelisega on märgitud hinnete osakaalud, mis on oodatust rohkem kasvanud ja punasega need, mille osakaal on oodatuga võrreldes kahanenud. Viimased kolm distantsõppe-semester näitavad statistiliselt olulist erinevust oodatavast tulemusest. Nendel semestritel on A-de osakaalud märkimisväärselt kasvanud ja madalamate hinnete (eriti C-E) osakaalud langenud. Kolme viimase semestri muster hakkab mõjutama varasmaid semestreid ja seepärast näib, nagu varasemate aastate A-de osakaal oleks vähenenud.

Tabel 1. Hinnete osakaal aastate võrdluses, hii-ruut test

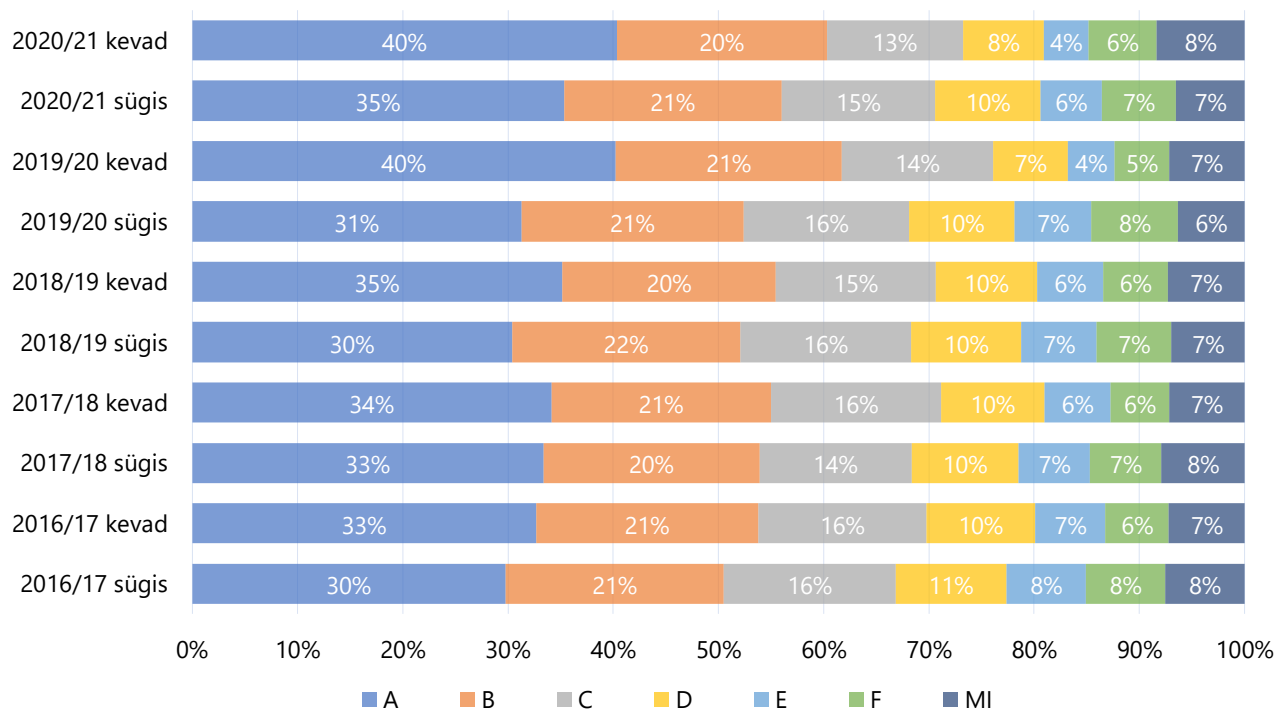
Semester	Hinne							MI
	A	B	C	D	E	F		
2020/21 kevad	38%	24%	15%	8%	4%	3%	8%	
2020/21 sügis	37%	25%	16%	8%	4%	3%	7%	
2019/20 kevad	38%	25%	16%	8%	3%	3%	7%	
2019/20 sügis	33%	25%	17%	9%	5%	4%	7%	
2018/19 kevad	32%	24%	18%	10%	5%	3%	8%	
2018/19 sügis	32%	24%	18%	10%	5%	3%	8%	
2017/18 kevad	31%	25%	18%	10%	5%	3%	7%	
2017/18 sügis	31%	24%	17%	10%	5%	3%	8%	
2016/17 kevad	30%	24%	18%	10%	5%	3%	8%	
2016/17 sügis	30%	24%	18%	10%	6%	4%	9%	

Kõikide valdkondade lõikes on trend sarnane – suurepäraseid tulemusi (hinne A) on distantsõppe ajal umbes 4–5% rohkem kui sellele eelnenud ajal (vt joonised 2–5). Silma torkab, et humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnas on see hüpe toimunud juba üks semester enne eriolukorra välja kuulutamist (sügis 2019/20), mis seab kahtluse alla kaugõppe tegeliku mõju hinnete. Loodus- ja täppisteaduste valdkonnas kõiguvad hinded sõltuvalt semestrist – kevadeti on hinded paremad kui sügissemestritel. Sõltumata sellest sesoonsusest on hinnete paranemist valdkonnas siiski pikema perioodi jooksul selgelt näha. Sotsiaalteaduste valdkonnas on pandeemiaeelse ja -aegse erinevus kõige selgemalt näha, aga on ka kõige suurema üliõpilaste arvuga valdkond.

Üliõpilaste toimetulek koroonaaastal:
kogemus Tartu Ülikoolis

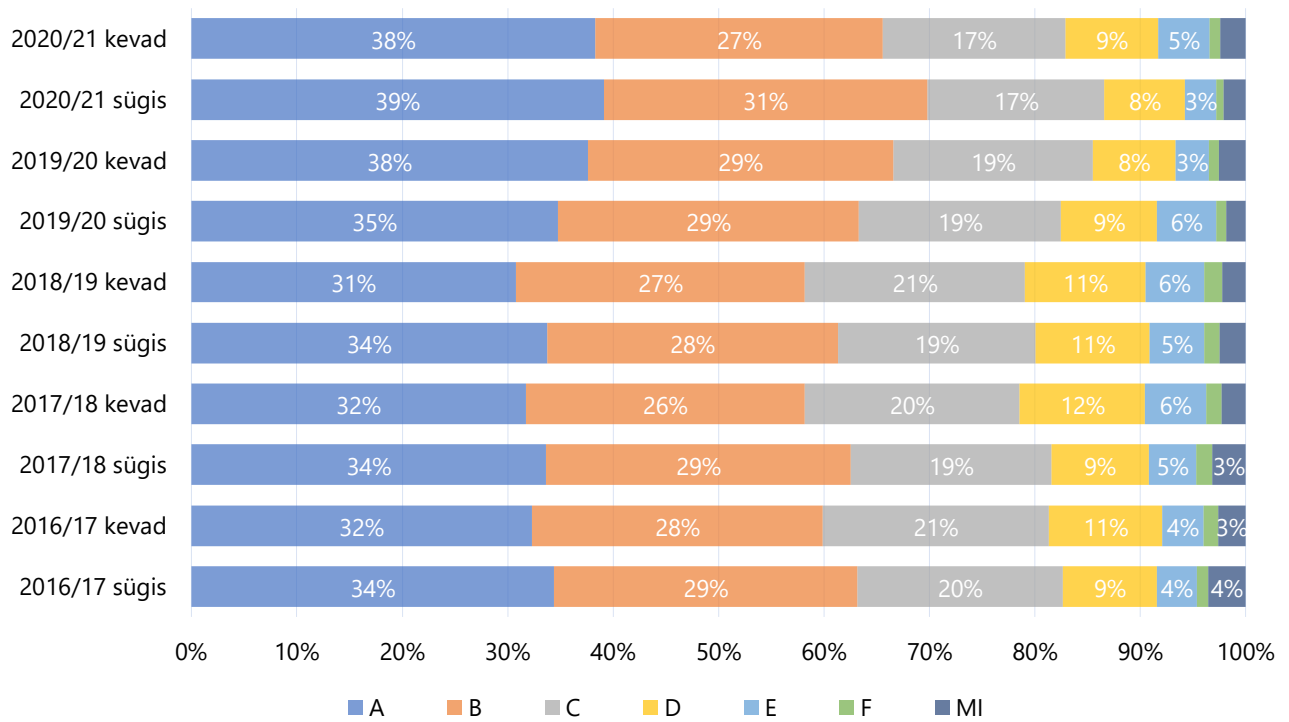

Joonis 2. Humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna õppetulemused

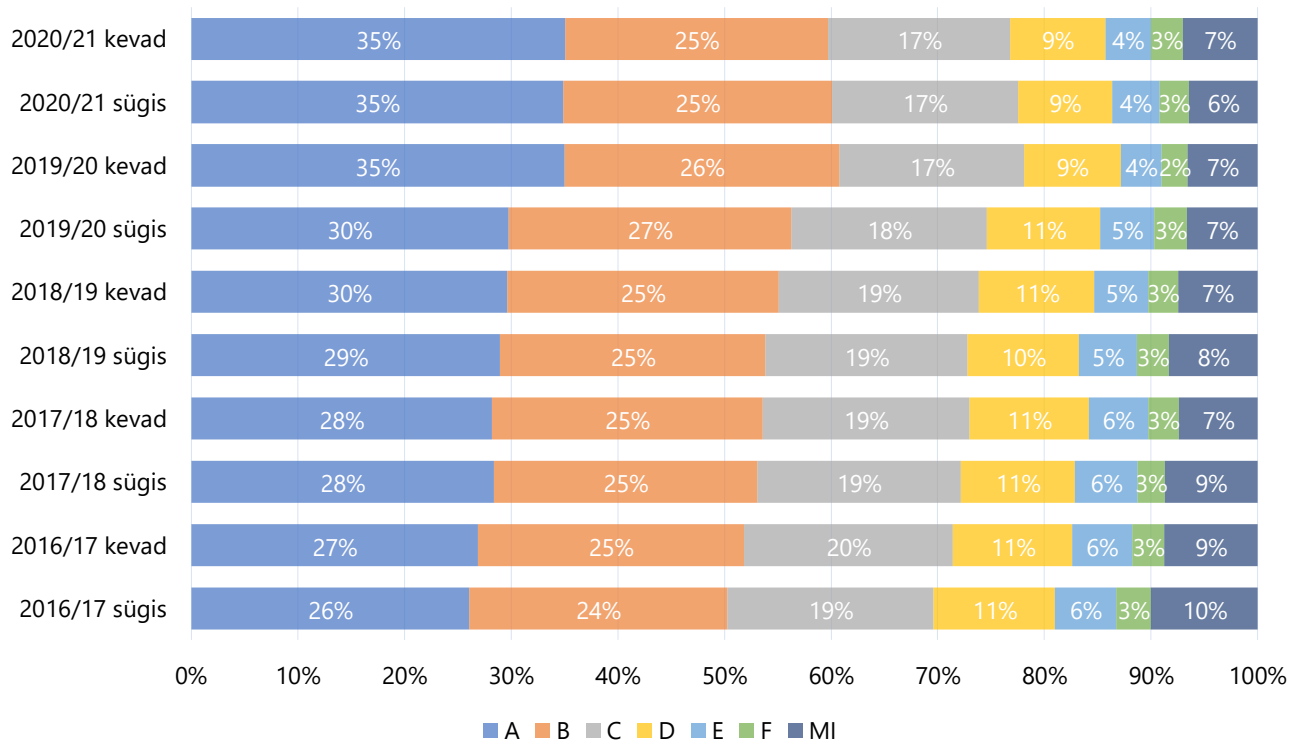

Joonis 3. Loodus- ja täppisteaduste valdkonna õppetulemused

Üliõpilaste toimetulek koroonaaastal:
kogemus Tartu Ülikoolis

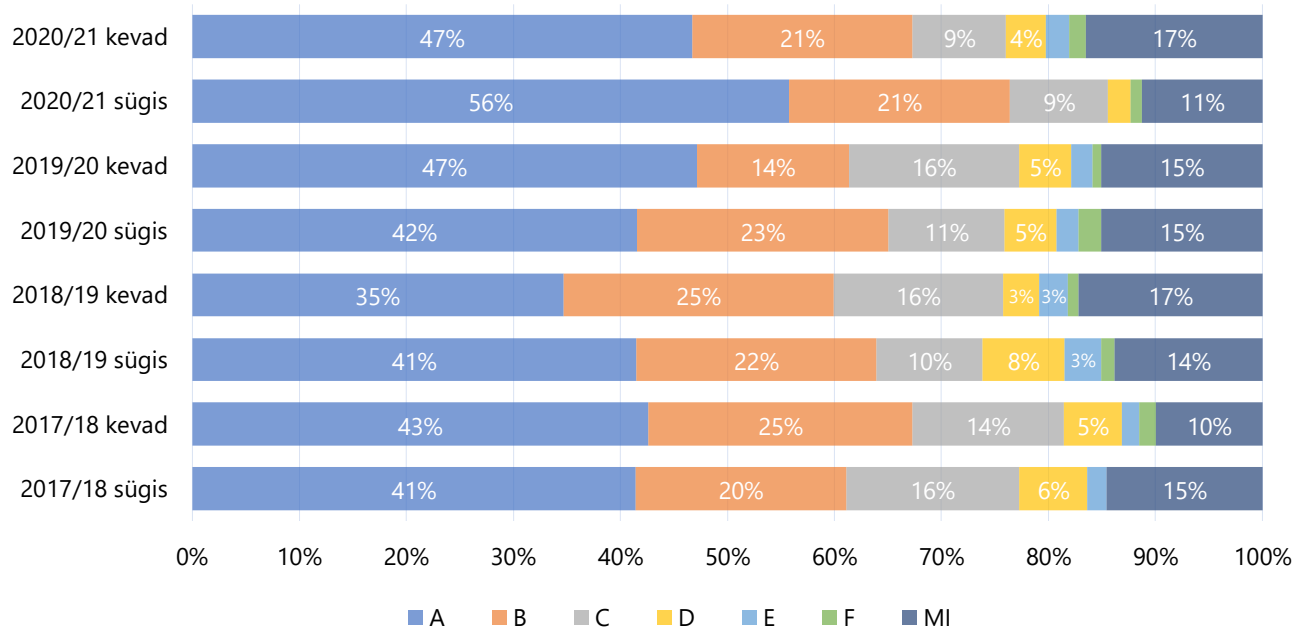
Joonis 4. Meditsiiniteaduste valdkonna õppetulemused

Joonis 5. Sotsiaalteaduste valdkonna õppetulemused

Vaatasime lähemalt ka seda, kas instituutide lõikes on hinnete osakaalus suuri erinevusi. Esile saab tõsta usuteaduskonna, arvutiteaduste instituudi ning ökoloogia ja maateaduste instituudi, kus on näha A-de ebaproportsionaalselt suur kasv, seda isegi üldise suurepärase tulemuste osakaalu kasvu kontekstis. Nendes kolmes instituudis on märgata keskmisest suuremat A-de osakaalu tõusu, mis on ligi 10% suurem võrreldes pandeemiaeelsega.

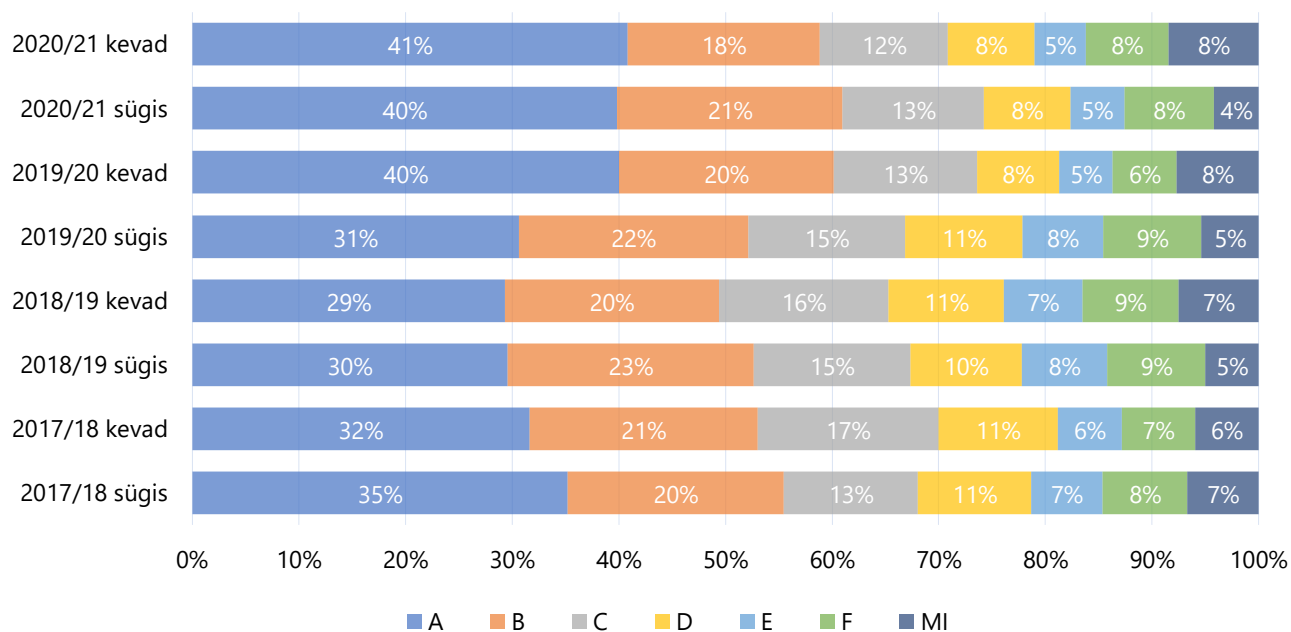
Usuteaduste instituudis on A-de osakaalu tõus olnud eriti suur sügissemestril 2020/21. Võrreldes pandeemiaeelsete sügissemestritega on kasv 13–14%.

Joonis 6. Usuteaduste instituudi õppetulemused

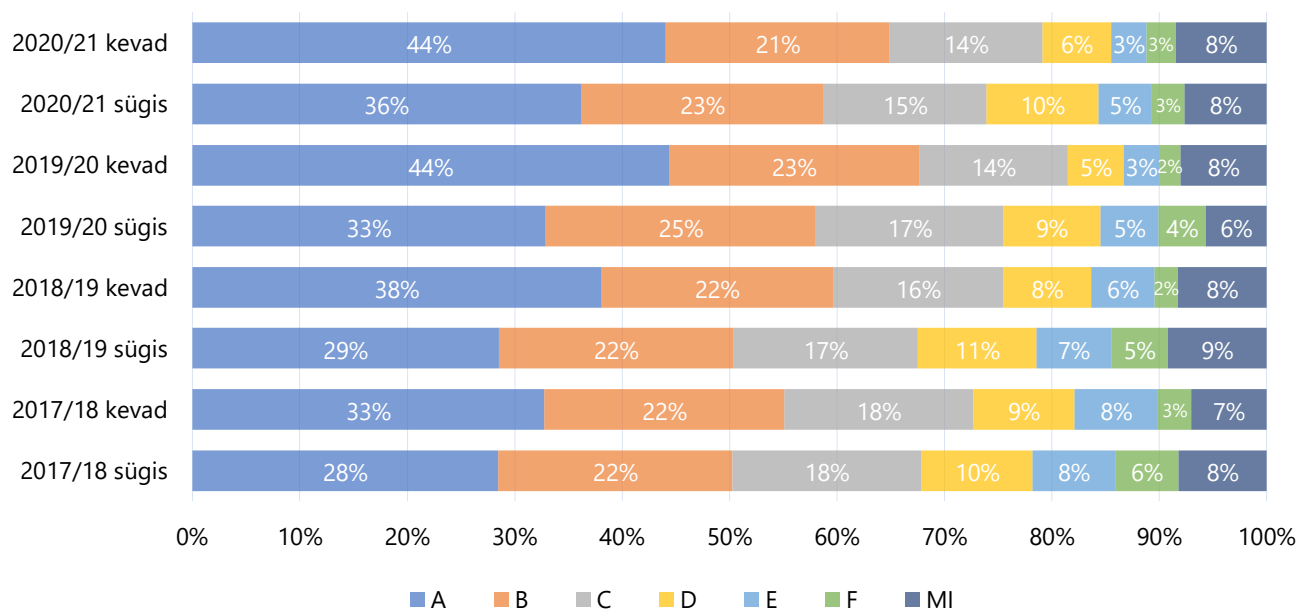
Arvutiteaduste instituudis on A-de osakaal olnud kolmel distantsõppe semestril täpselt 40%, mis on distantsõppele eelnenud semestritest umbes 10% rohkem.

Üliõpilaste toimetulek koroonaaastal:
kogemus Tartu Ülikoolis

Joonis 7. Arvutiteaduste instituudi õppetulemused

Ökoloogia ja maateaduste instituudis on A-de osakaalu kasvu näha eriti viimasel kahel kevadsemestril, kui suurepäraseid hindede saadi 6–11% rohkem kui varasematel kevadsemestril.

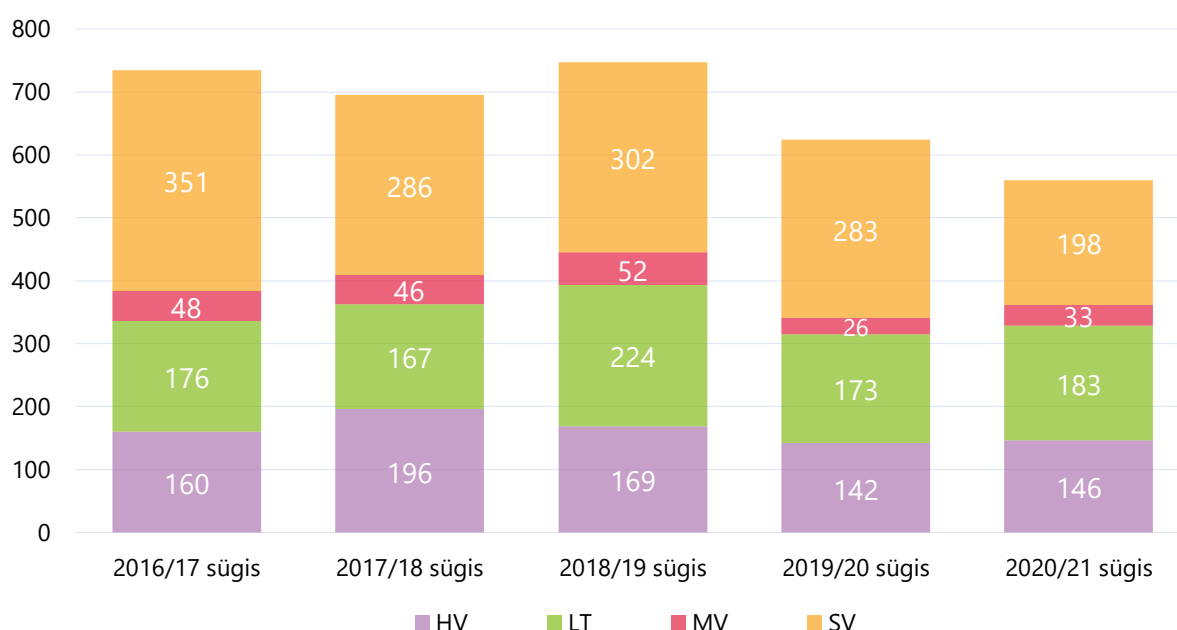

Joonis 8. Ökoloogia ja maateaduste instituudi õppetulemused

Õppetulemuste põhjal saame teha kindla järelduse: hinded on märkimisväärselt paranenud. Selle põhjustajate kohta kvantitatiivsed andmed paraku selgitusi anda ei võimalda.

1.2. Õpingute katkestamine

Koroonaaasta ja distantsõpe on mõjutanud Eesti ja välisüliõpilaste õpingute katkestamist erinevalt. Üldpilti vaadates on õpingute katkestamine sügissemestril 2020/21 olnud madalam kui neljal viimasel sügisel. Kõige enam on õpingute katkestamine langenud sotsiaalteaduste valdkonnas, kus on sügissemestril 2016–2019 olnud katkestajaid vahemikus 283–351, 2020. aasta sügissemestril aga vaid 198. Teistes valdkondades on katkestamise arv võrreldes 2019. aasta sügissemestriga isegi veidikene tõusnud. Arvestades tervet ajajoont on katkestamiste arv üldiselt siiski langustrendis, välja arvatud loodus- ja täppisteaduste valdkonnas, kus tulemused on hüplikumad.

Joonis 9. Õpingute katkestamine sügissemestrite lõikes²

Kevadsemestrite lõikes on arengusuund sarnane: õpinguid katkestatakse aastast aastasse vähem. Sotsiaalteaduste valdkonnas on taaskord õpingute katkestamine vähenenud kõige rohkem, meditsiiniteaduste ning loodus- ja täppisteaduste valdkonnas on arvud püsinud samal tasemel.

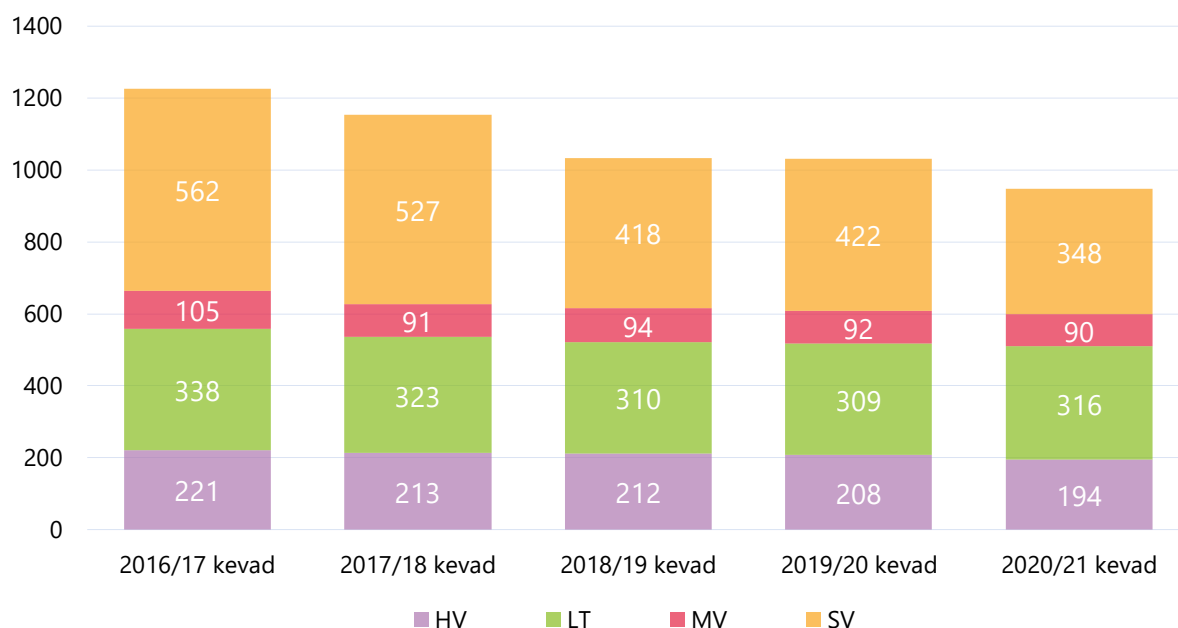
² Siin ja edaspidi:

HV – Humanitaarteaduste ja kunstide valdkond

LT – Loodus- ja täppisteaduste valdkond

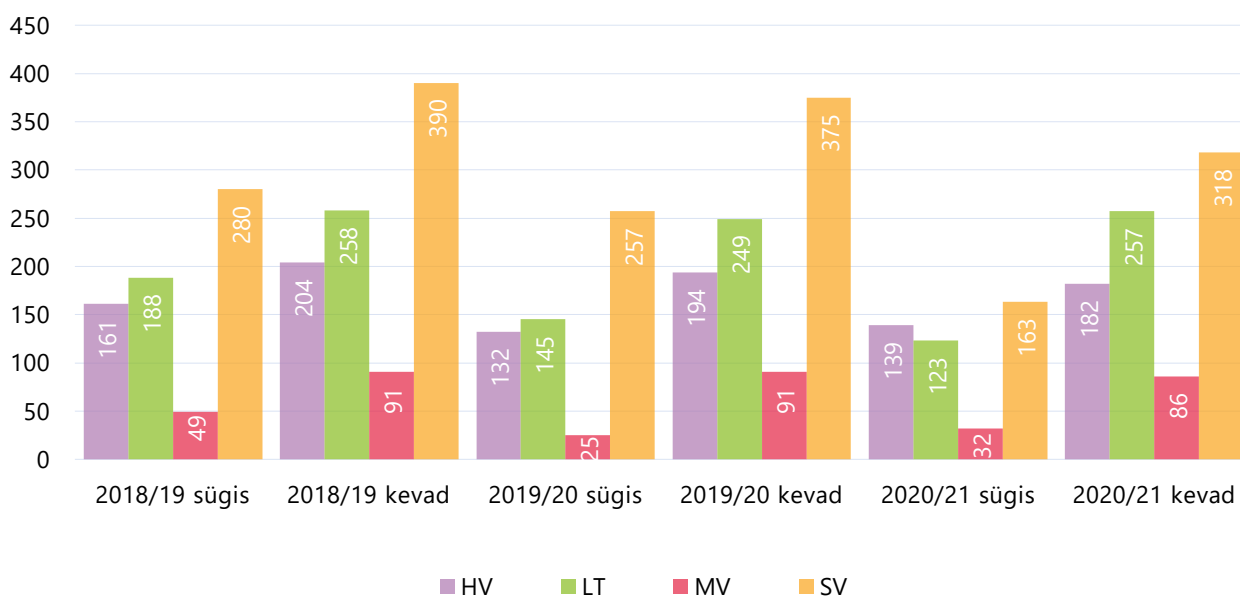
MV – Meditsiiniteaduste valdkond

SV - Sotsiaalteaduste valdkond

Joonis 10. Õpingute katkestamine kevadsemestrite lõikes

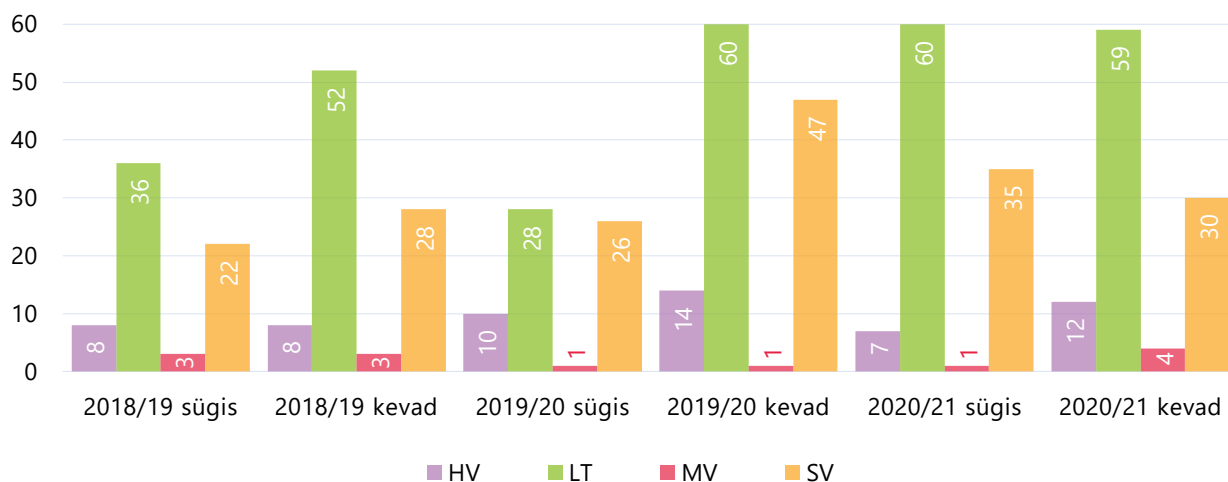
Eesti üliõpilased on distantsõppe ajal õpinguid katkestatud eelnevaga võrreldes vähem, kuid välisüliõpilaste seas on trend vastupidine ja katkestajaid on rohkem kui pandeemiae eelnenud ajal. Eesti üliõpilaste vähesemat katkestamist võivad põhjustada mitmed erinevad muutujad, mida on ilma täiendava analüüsita keeruline kindlaks teha. Küll on üheks põhjuseks võinud olla õpingute lihtsam sobitamine töö või pereeluga, kuna distantsõppe on üldiselt tudengite jaoks ajaplaneerimise poolest paindlikum.

Joonis 11. Eesti üliõpilaste katkestamine

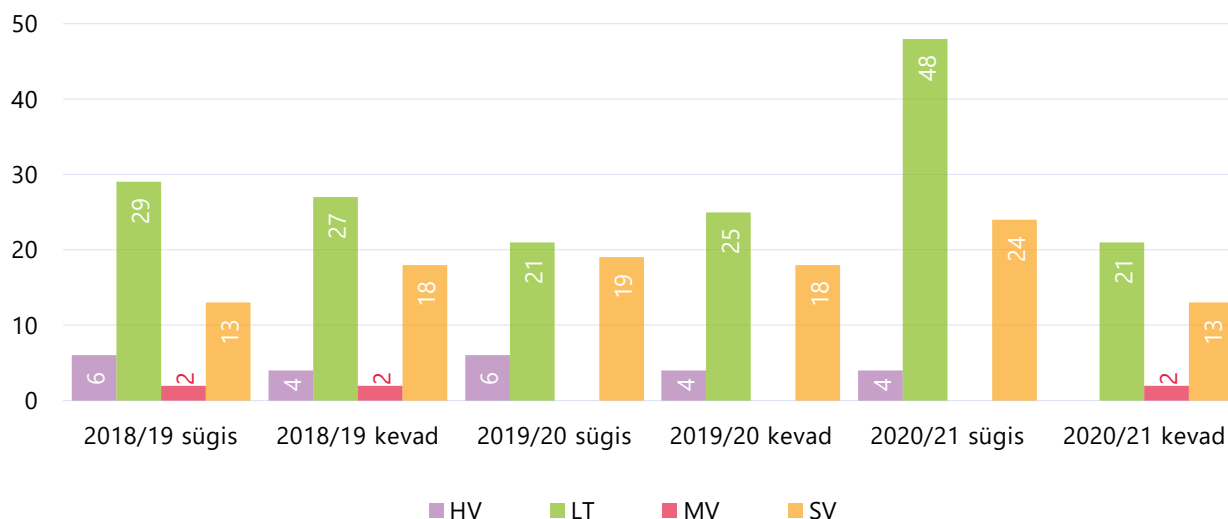
Välisüliõpilaste katkestamine on kasvanud eriti loodus- ja täppisteaduste valdkonnas, vähemal määral ka sotsiaalteaduste valdkonnas. Kuna ülemaailmne mobiilsus on viimase pooleteise aasta

jooksul olnud COVID-19 leviku tõttu raskendatud, pole üllatav, et see mõjutab ka välisüliõpilaste võimalusi Tartu Ülikooli kohale jõuda.

Joonis 12. Välisüliõpilaste katkestamine

Välisüliõpilastest esmakursuslaste seas katkestati õpinguid märgatavalt enam loodus- ja täppiseaduste valdkonnas sügissemestril 2020/21. Selline tulemus pole üllatav, sest tehnoloogiainstituudis on üks suur ingliskeelne bakalaureuse õppekava, kus nõuti tudengitelt kontaktõppes osalemist. Ilmselt ei saanud mitmed välisüliõpilased ei koroonapiirangute tõttu Eestisse kolida ja olid sunnitud oma õppekohast loobuma.

Joonis 13. Välisüliõpilastest esmakursuslaste katkestamine

Eri õppetaseid võrreldes ei ole nende vahel märgatavaid erisusi, seega kõige mõjutatum grupp õpingute katkestamise kontekstis on välisüliõpilased. Vaadates katkestajate osakaalu kõigist ülikooli tudengitest, selgub, et koroonaaastal ei ole olnud väga olulist mõju katkestanud tudengite arvule (vt tabel 2 ja 3).

Tabel 2. Õpingute katkestajate osakaal kõigist üliõpilastest

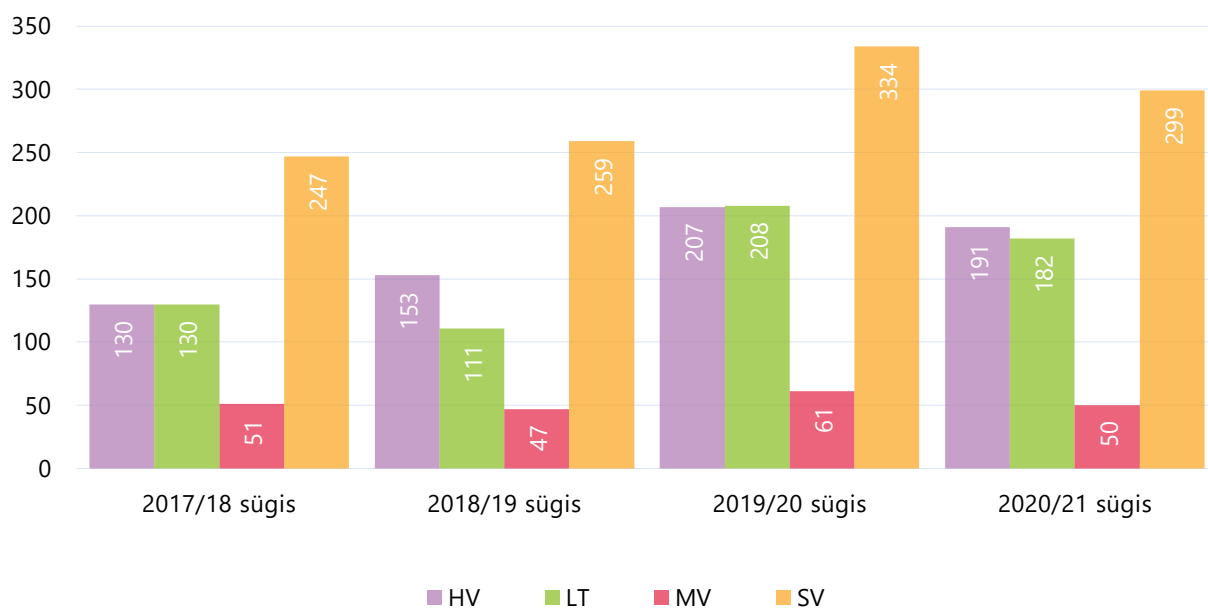
Semester	Õpingute katkestajad	Üliõpilaste arv kokku	Katkestajate osakaal, %
2020/21 kevad	948	13 058	7%
2020/21 sügis	560	13 641	4%
2019/20 kevad	1031	12 768	8%
2019/20 sügis	624	13 395	5%
2018/19 kevad	1034	12 501	8%
2018/19 sügis	747	13 169	6%
2017/18 kevad	1154	12 249	9%
2017/18 sügis	695	12 896	5%
2016/17 kevad	1226	12 267	10%
2016/17 sügis	735	12 970	6%

Tabel 3. Välisüliõpilased: õpingute katkestajate osakaal kõigist välisüliõpilastest

Semester	Õpingute katkestajad	Välisüliõpilaste arv kokku	Katkestajate osakaal, %
2020/21 kevad	105	1559	7%
2020/21 sügis	103	1678	6%
2019/20 kevad	122	1565	8%
2019/20 sügis	65	1660	4%
2018/19 kevad	91	1389	7%
2018/19 sügis	69	1457	5%
2017/18 kevad	92	1170	8%
2017/18 sügis	39	1195	3%
2016/17 kevad	88	931	9%
2016/17 sügis	42	980	4%

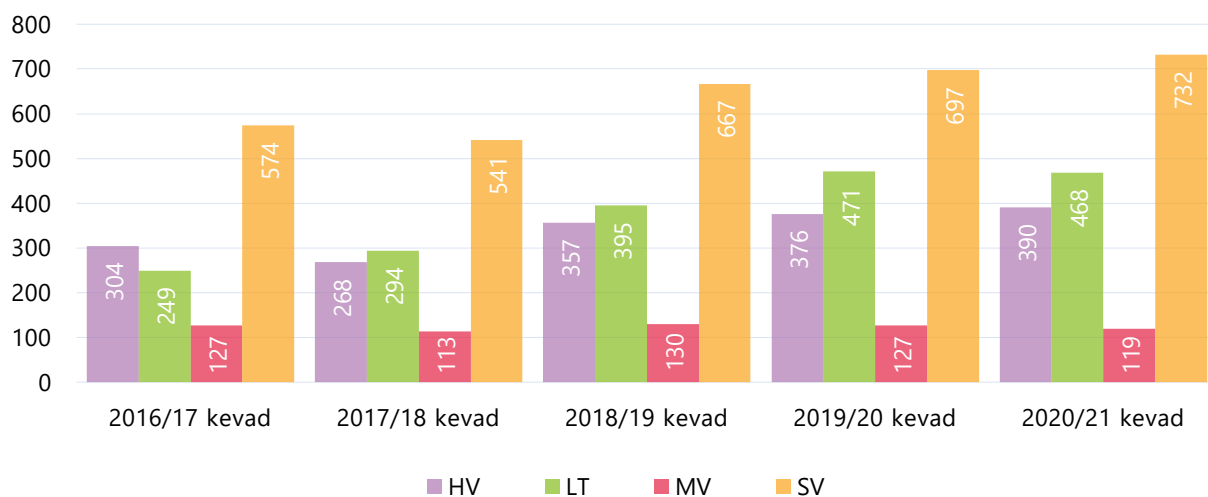
1.3. Akadeemiline puhkus

Akadeemilise puhkuse võtmisele ei ole viirusepuhang ülikooliüleselt olulist mõju avaldanud. Koroonaaasta sügissemestril on akadeemilist puhkust võetud varasemast veidike vähem, aga suurt erinevust ei ole (vt joonis 14).

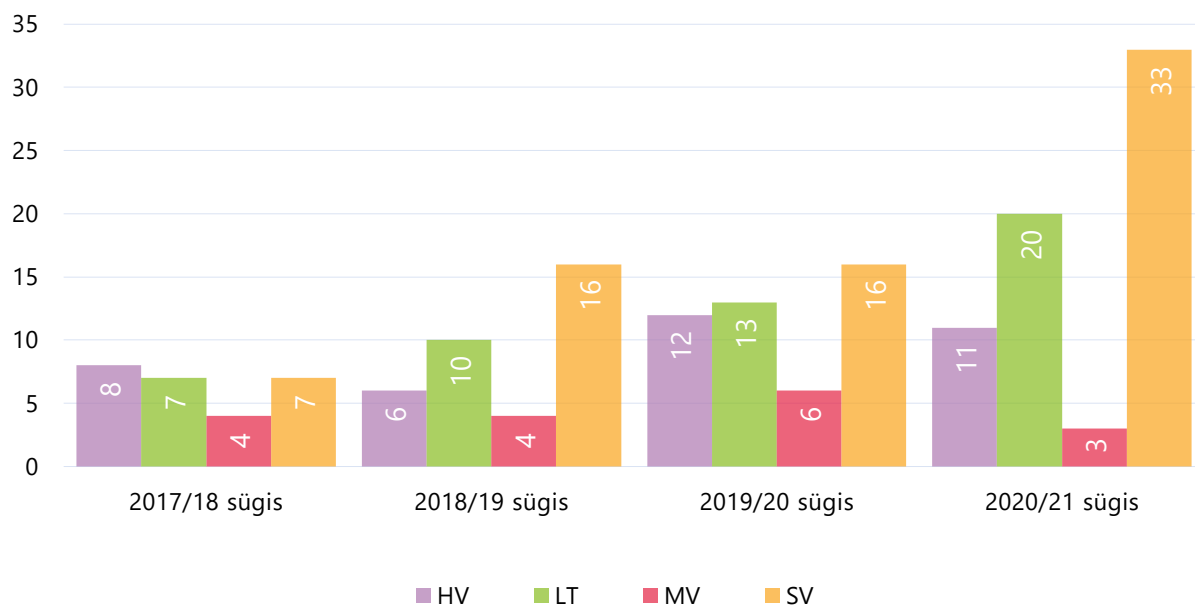
Joonis 14. Sügissemestrite lõikes akadeemilise puhkuse võtmine

Kahel pandeemiaaegsel kevadsemestril on akadeemilise puhkuse võtmine eelnevate aastatega võrreldes veidi kasvanud, eriti loodus ja täppisteaduste ning sotsiaalteaduste valdkonnas (vt joonis 15).

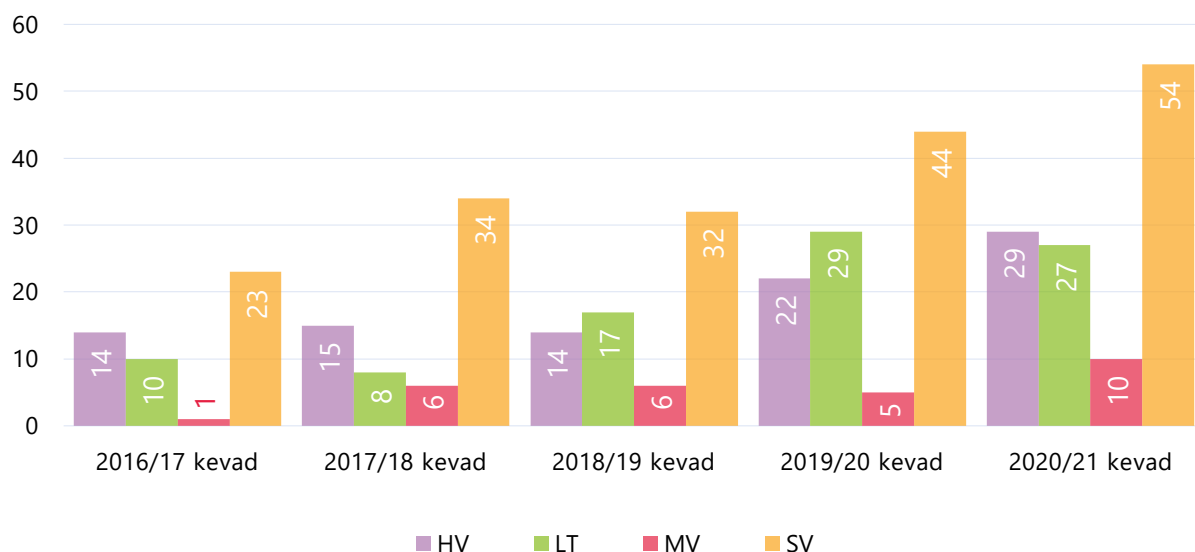
Joonis 15. Kevadsemestrite lõikes akadeemilise puhkuse võtmine

Sarnaselt õpingute katkestamistele eristuvad ka siin välisüliõpilased, kes on 2020. aasta sügissemestril akadeemilist puhkust võtnud rohkem kui eelnevatel sügissemestritel (vt joonis 16). Välisüliõpilased on akadeemilisele puhkusele jäänud eriti loodus- ja täppisteaduste ning sotsiaalteaduste valdkonnas. Humanitaarteaduste ja kunstide ning meditsiiniteaduste valdkonna üliõpilased on aga akadeemilist puhkust võtnud vähem kui sügisel 2019.

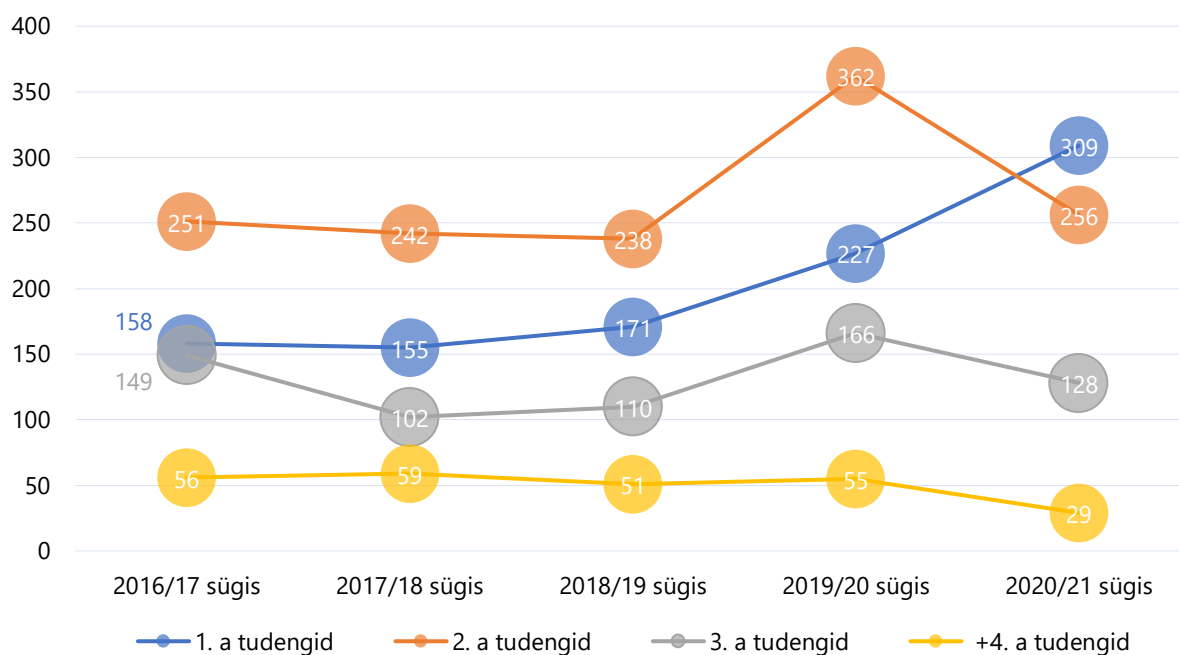
Joonis 16. Välisstudengite seas akadeemilise puhkuse võtmine sügissemestrite lõikes

Kevadsemestrite lõikes on akadeemilisele puhkusele jäämise tõus märgatav, eriti sotsiaalteaduste valdkonnas (vt joonis 17).

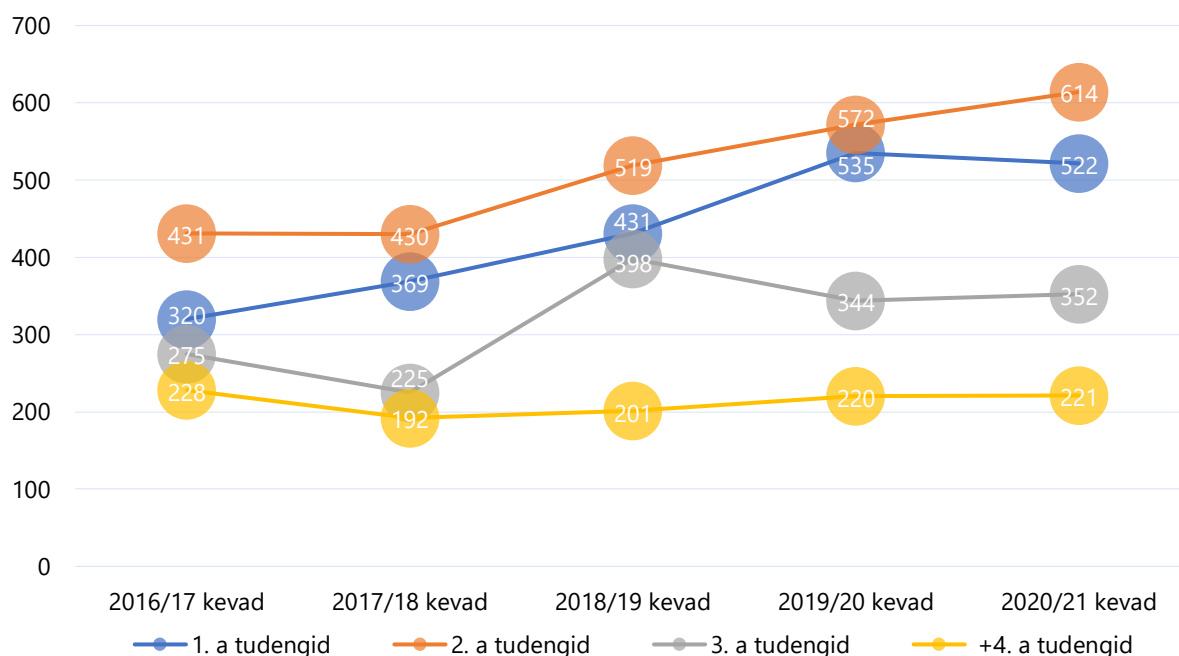
Joonis 17. Välisstudengite seas akadeemilise puhkuse võtmine kevadsemestrite lõikes

Bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe tudengite võrdlus ei näita õppeastmete vahel suuri erinevusi. Välja saab tuua aga esimese aasta üliõpilased, kes on jäänud akadeemilisele puhkusele rohkem kui enne distantsõpet. Eriti märgatav on tõus sügissemestrite lõikes, kuid trend on tõusev ka kevadsemestrite lõikes. Sügissemestrite võrdluses on teise, kolmanda ja neljanda aasta tudengid võtnud vähem akadeemilist puhkust kui sügisel 2019/20 (vt joonis 18).

Joonis 18. Akadeemilise puhkuse võtmine sügissemestrite ja õpingute aasta lõikes

Kevadsemestrite lõikes on rohkem muutlikkust, näiteks teise aasta tudengid on akadeemilisele puhkusele jäänud varasemast rohkem, aga neljanda või kõrgema aasta tudengitel pole muutust märgata (vt joonis 19).

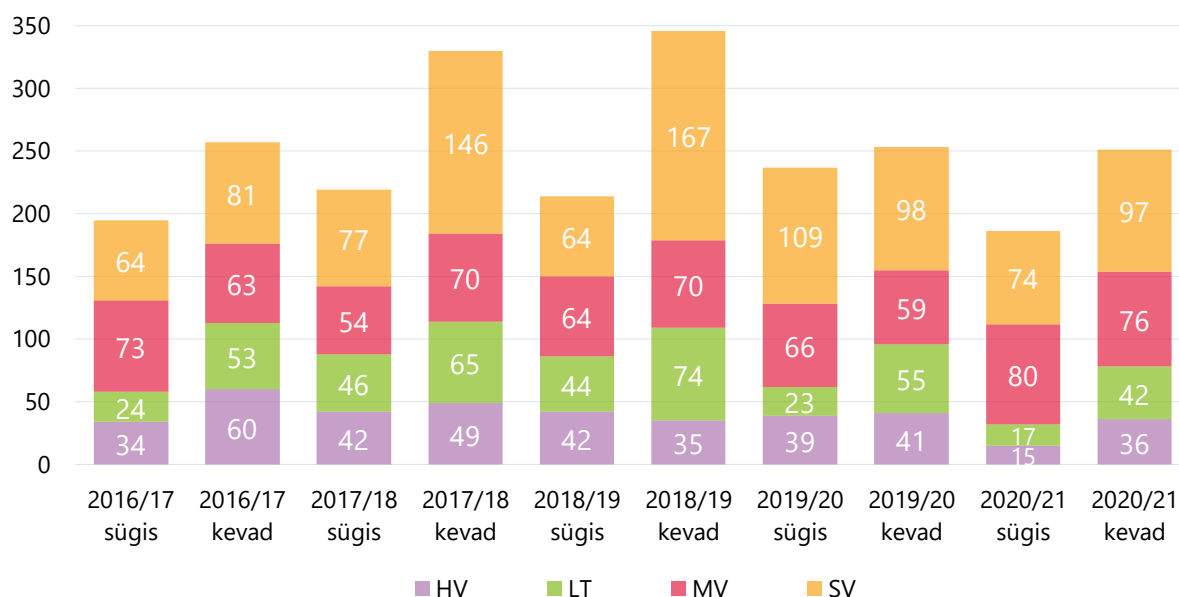
Joonis 19. Akadeemilise puhkuse võtmine kevadsemestrite ja õpingute aasta lõikes

Kokkuvõttes pole koroonaaasta akadeemilisele puhkusele jäämist oluliselt mõjutanud, kuigi eristavana saab välja tuua nii välisüliõpilased kui ka esmakursuslased. Akadeemilise puhkuse võtmist

võib mõjutada ka akadeemilise puhkuse ajal õppetöös osalemise võimalus, mis kehtestati paar aastat tagasi.

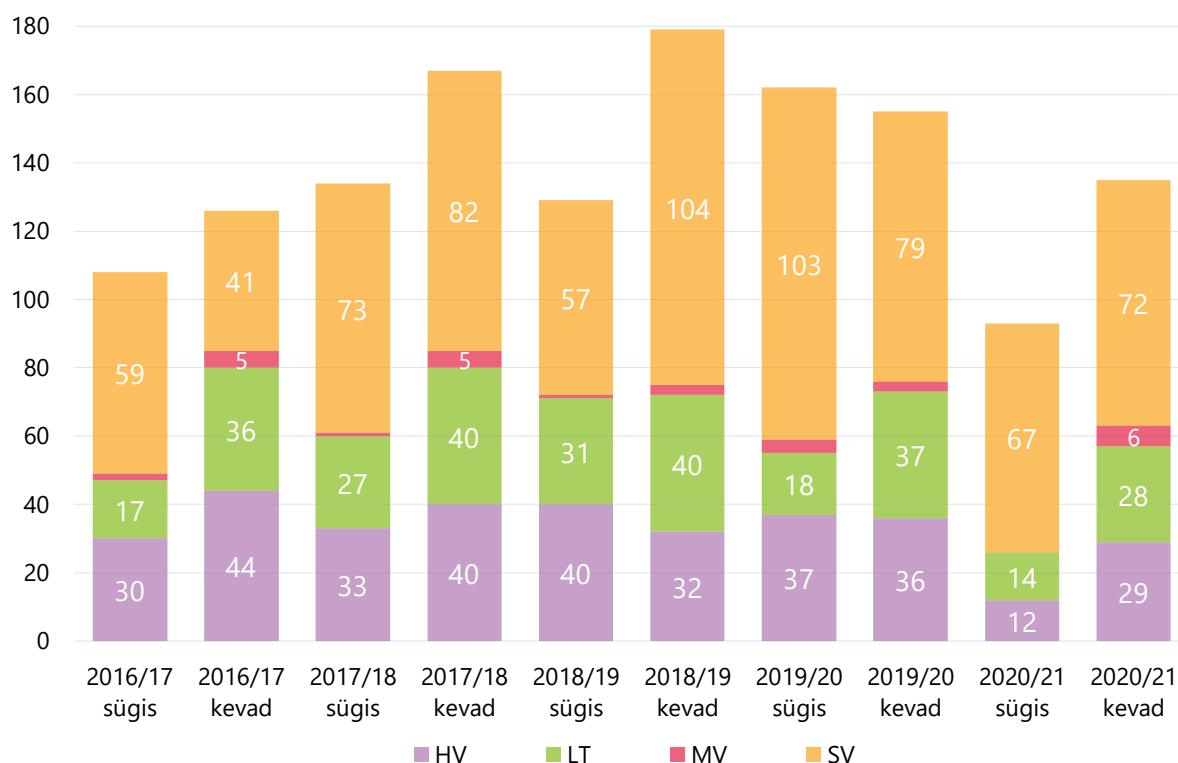
1.4. Õpiränne

Õpirändele (välismaal õppimas või praktikas käimisele) on koroonaaasta avaldanud ootuspäraselt negatiivset mõju, kuid mitte ehk nii suurel määral, kui ülemaailmseid liikumispiiranguid arvestades võiks arvata. Viimasel neljal pandeemiaeelsetel sügissemestril on välismaal õppimas või praktikal käinud 195–237 tudengit semestri kohta, samas kui sügisel 2020/21 käis välismaal vaid 186 tudengit. Ainukesena on kasvanud õpiränne meditsiini valdkonna üliõpilaste seas, nemad on sügisel 2020/21 käinud välismaal praktikal rohkem kui eelnevatel sügistel. Kahel viimasel kevadsemestril on välismaal käinud 251 ja 253 tudengit, samas kui pandeemiaeelsetel kevadsemestritel on õpirändes osaletud rohkem, eriti kevadel 2018/19, kui välismaal käis kokku 346 üliõpilast.

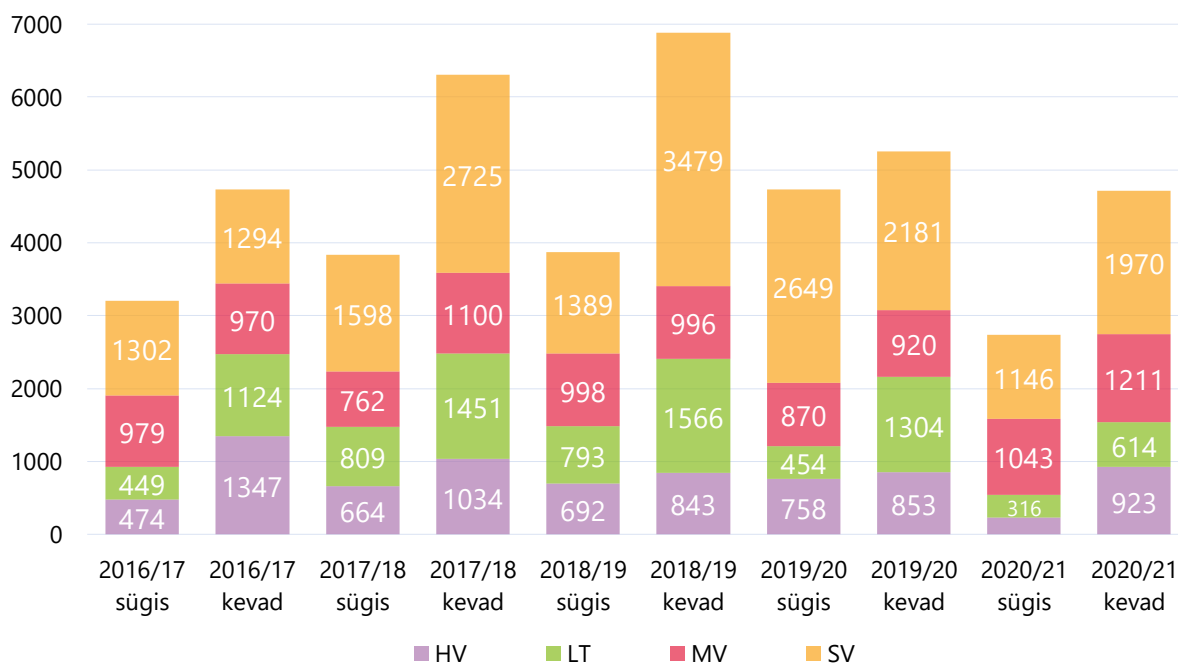
Joonis 20. Õpirändes osalenud tudengite arv

Vaadates muutust ainult välismaal õppimas, mitte praktikal käinud üliõpilaste seas, joonistub välja veidi suurem erinevus (vt joonis 21). Eriti sügisel 2020/21 on õpirände langus väga järsk. See tähendab samuti, et välismaal praktikal käimist pole koroonaaastat niivõrd mõjutanud. Meditsiiniteaduste valdkonnas suur osa välismaal praktika sooritajatest on Soome välisüliõpilased, kes on koroonapiirangute ajal saanud naaseda oma koduriiki ja sooritada praktika seal.

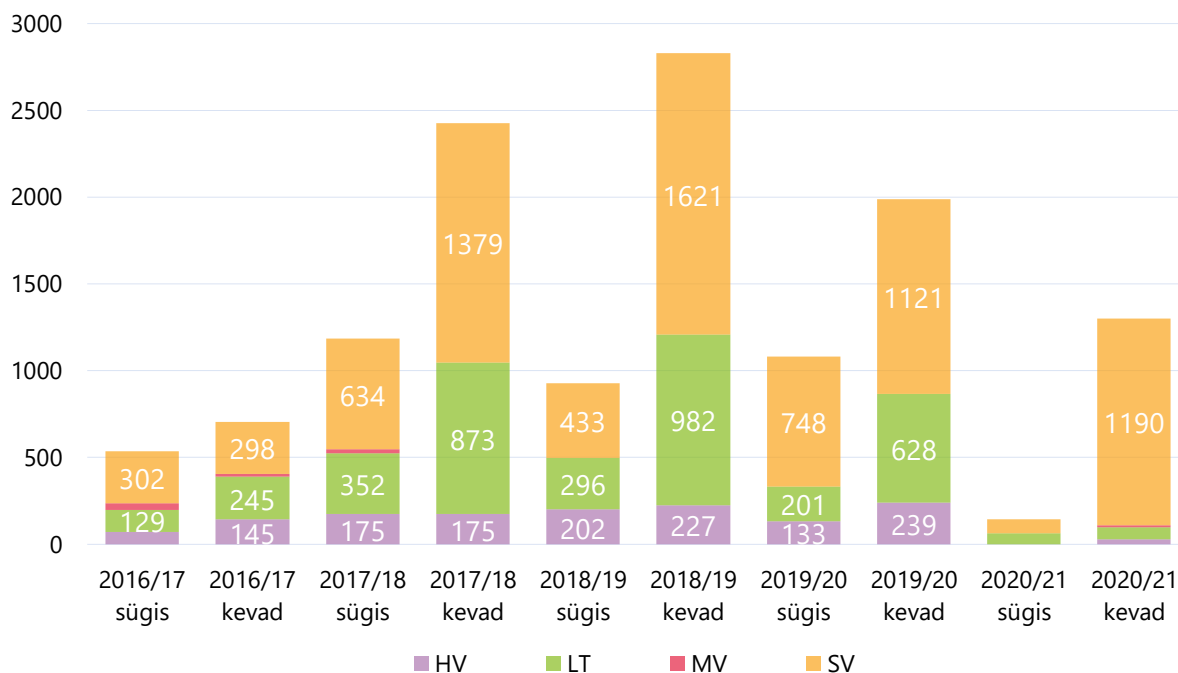
Joonis 21. Välismaal õppimas käinud tudengite arv

On selge, et sügis 2020/21 oli välismaal õppimiseks kõige enam mõjutatud semester. Eelmisel kevadel toimus selles osas taastumine. Välismaal kogutud ainepunktide kogusumma räägib sarnase loo, nimelt on sügissemelstril 2020/21 toodud välismaalt vähem ainepunkte kui ühelgi varasemal vaadeldul aastal (vt joonis 22).

Joonis 22. Välismaalt toodud EAP-de arv semestrite lõikes

Võrreldes teiste gruppidega, on koroonaaasta mõjutanud eelkõige just esmakursuslaste õpirännet. Eriti sügissemestril 2020/21 toodi välismaalt rekordiliselt vähe ainepunkte. Esimaksudslased, kes kohe sügissemestril vahetussemestrile- või aastale lähevad, on reeglina magistritudengid, mis tähendab, et paljudel praegustel magistrantidel võis jääda õpiränne kogemata, kuigi selleks oleks võinud magistriõpingute alguses tahet olla.

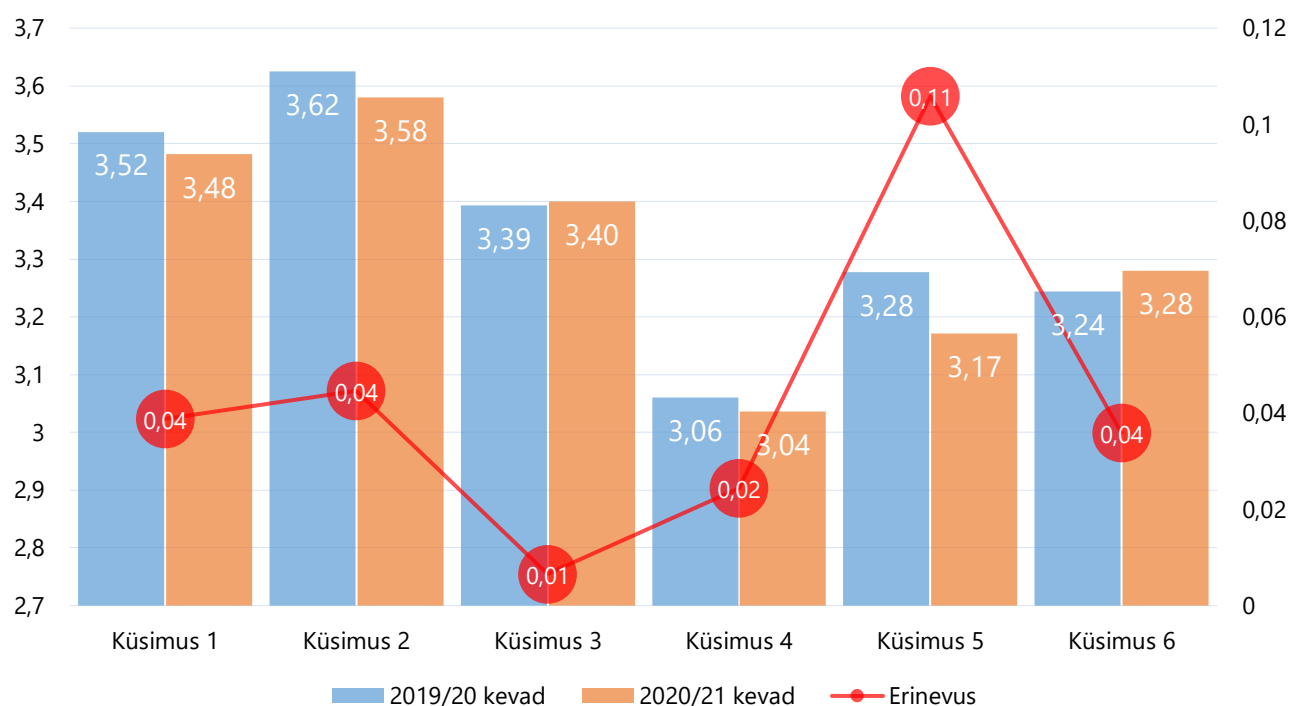

Joonis 23. Esimaksudslaste välismaalt toodud EAP-de arv semestrite lõikes

1.5. Tagasiside õppekavadele

Üliõpilaste tagasisidet õppekavadele on eelneval kahel õppeaastal küsitud kevadsemestri lõpus – see annab võimaluse võrrelda õppeaastate 2019/20 ja 2020/21 tulemusi. Kuna mõlemal õppeaastal rakendati osalist distantsõpet, ei ole võimalik tulemusi võrrelda pandeemiaeelse ajaga. Kokkuvõttes on tulemused kahel aastal väga sarnased ja üliõpilaste tagasiside pigem positiivne.

Tagasiside kõige suurem erinevus ilmneb selles, kas ja kui palju tudengid väljaspool loenguid ja seminare üheskoos õppisid (vt joonis 24). Erinevus võib tuleneda sellest, et varasemal õppeaastal toimus sügissemestri õppetöö veel nii-öelda tavalisel moel, sest esimest korda mindi distantsõppele alles märtsis 2019/20.

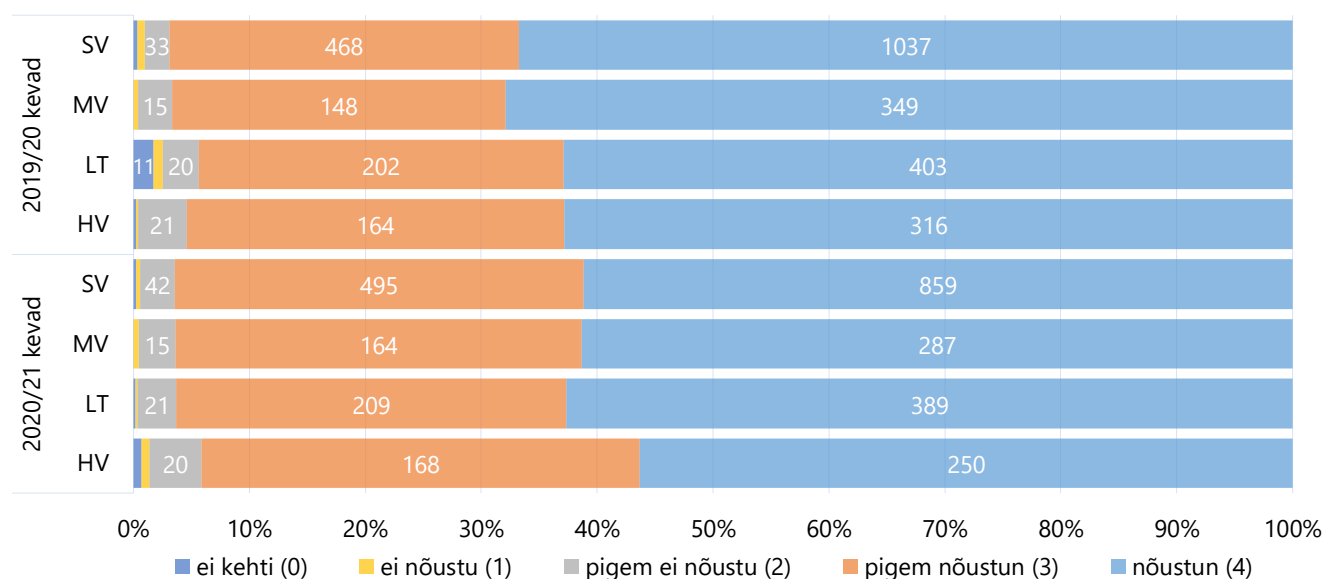

Joonis 24. Kahe viimase õppeaasta õppekavade tagasiside võrdlus

1. Küsimus - Füüsiline õppekeskkond (hooned, auditoriumid, raamatukogu, ja arvutiklassid) toetab minu õppimist.
2. Küsimus - Veebipõhised keskkonnad ja rakendused toetavad minu õppimist (Moodle, Sisu, Panopto, LimeSurvey, Google Drive jmt).*
3. Küsimus - Mul oli õppekorralduse (sh muudatuste) kohta piisavalt infot.
4. Küsimus - Iseisevate tööde esitamise tähtajad ja kontrolltööd jaotusid ühtlaselt.
5. Küsimus - Olen õppinud koos kaasüliõpilastega väljaspool loenguid ja seminare.
6. Küsimus - Tunnen, et olen olnud oma õpingutes edukas.

* 2020/21 muudeti 2. küsimuse sõnastust: „Infosüsteemid ja digitaalsed keskkonnad toetavad minu õppimist.“

Viimasel kahel kevadsemestril on tudengid olnud pigem rahul e-keskkondadega – kõigis valdkondades on üle poolte vastajatest tundnud, et e-keskkonnad toetavad nende õpinguid (vt joonis 25).

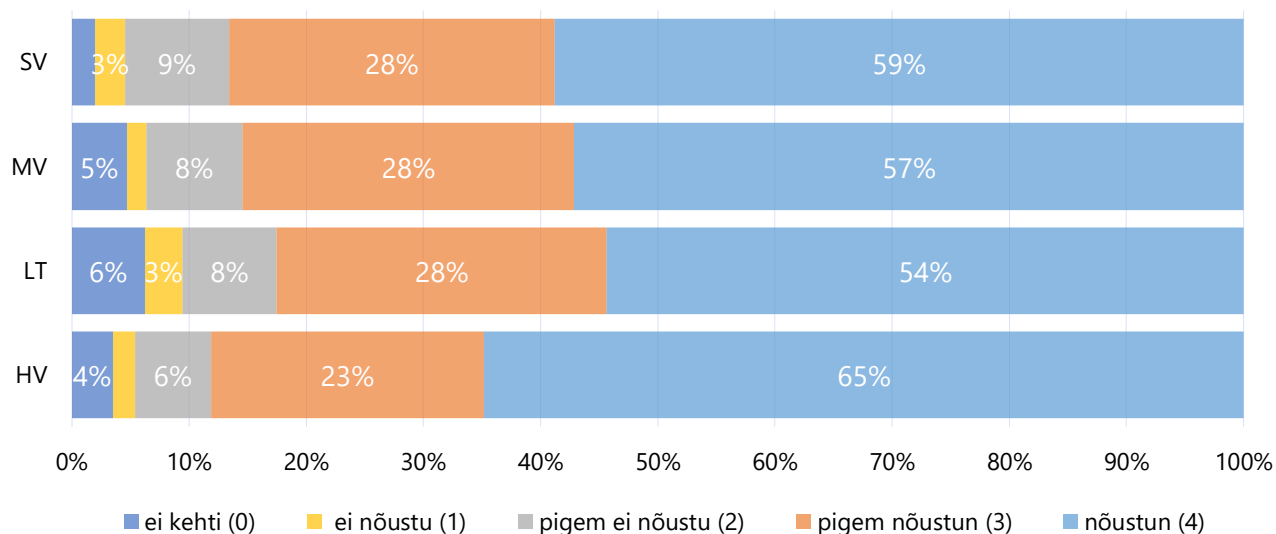
Joonis 25. Üliõpilaste rahulolu õppimist toetavate e-keskkondadega viimasel kahel kevadsemestril valdkondade lõikes

* küsimuse sõnastused on kahel aastal olnud erinevad, vt joonise 24 all kommentaar

Vaatasime hinnanguid e-keskkondadele ka lähemalt instituutide lõikes ja kuigi reeglina on tulemused positiivsed, saab esile tõsta mõned instituudid, kus hinnangud olid üldpildist negatiivsemad: õppeaastal 2019/2020 ökoloogia ja maateaduste instituut, matemaatika ja statistika instituut, Johan Skytte poliitikauuringute instituut, keemia instituut, Viljandi kultuuriakadeemia ning õppeaastal 2020/21 ühiskonnateaduste instituut, molekulaar- ja rakubioloogia instituut, Viljandi kultuuriakadeemia.

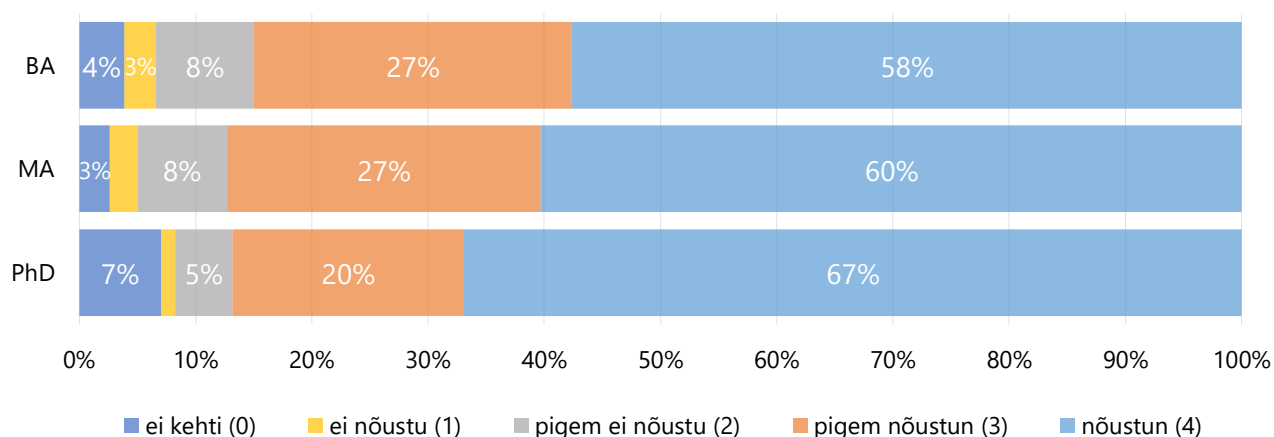
1.6. Tagasiside õppeainetele

Kevadsemestri 2020/21 õppeainete tagasisidest vaatasime, kuivõrd tudengid tundsid, et e-õpe toetas nende õppimist ainekursuse läbimisel. Üldiselt on tagasiside e-õppele väga positiivne ning valdkondade lõikes eristub humanitaarteaduste ja kunstide valdkond, kus ollakse e-õppega rahul kõige enam.

Joonis 26. Üliõpilaste hinnang, kuivõrd e-õpe toetas õppimist ainekursuse läbimisel

Tudengid doktoriõppes olid e-õppega rohkem rahul kui bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilased. Kõige vähem rahul olid bakalaureuse taseme tudengid, kelle rahulolematuse võib tuleneda sellest, et nad pole vanemate tudengitega võrreldes iseseisva õppimisega niivõrd harjunud.

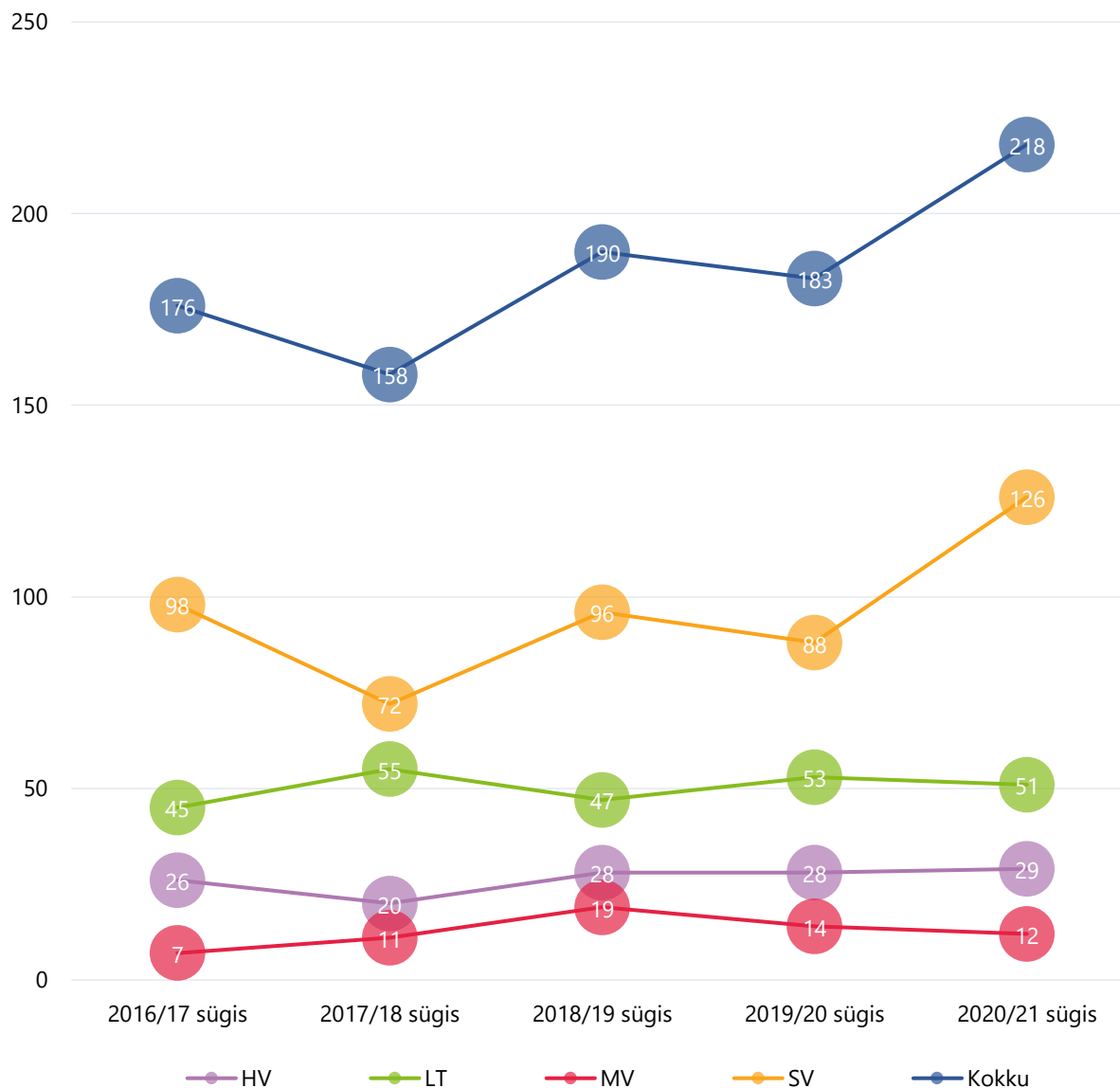

Joonis 27. Üliõpilaste hinnang õpetasemete lõikes sellele, kuivõrd e-õpe toetas õppimist ainekursuse läbimisel

1.7. Lõpetamised

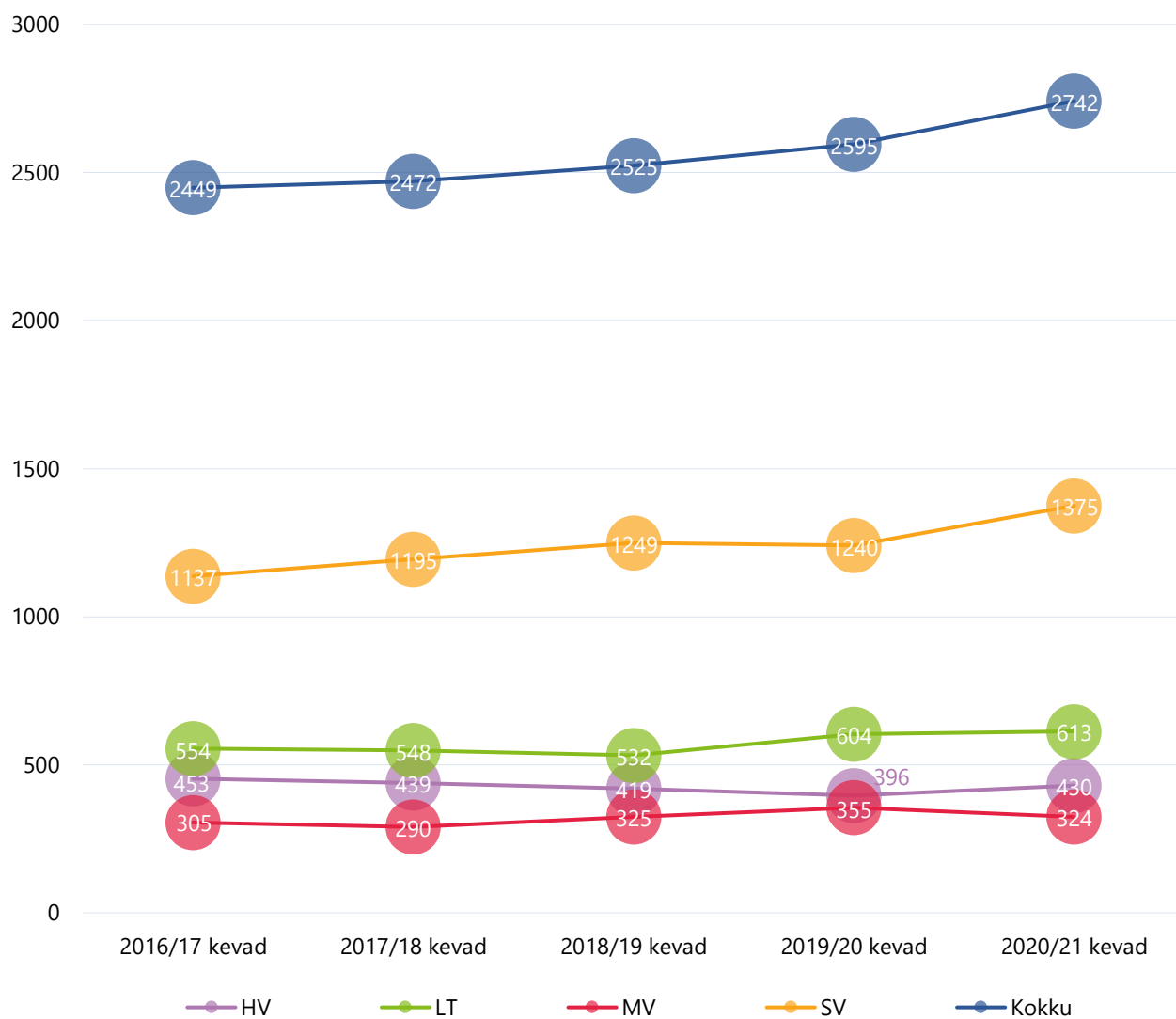
Sügissemestril on õpingute lõpetajaid üldiselt väga vähe – näiteks lõpetas õppeaastal 2018/2019 Tartu Ülikooli sügissemestril 190 ja kevadsemestril 2 525 üliõpilast. Sügissemestril 2020/21 oli lõpetajaid siiski rohkem (218 tudengit) kui neljal varasemal vaadeldul aastal (158–190 tudengit semestri kohta). See kasv on suure tõenäosusega tingitud 2020. aasta kevadsemestril välja kuulutatud eriolukorrast, mis pani teiste seas ka üliõpilased uudsesse olukorda ja võis mõjutada neid

õpingute lõpetamist edasi lükkama. Kuna 2020. aasta kevadel lõpetamiste arv ei vähenenud, vaid hoopis kasvas, pole siiski alust arvata, et sügissemestri suurem lõpetajate arv tuleneks otseselt või ainult lõpetamise edasilükkamisest.

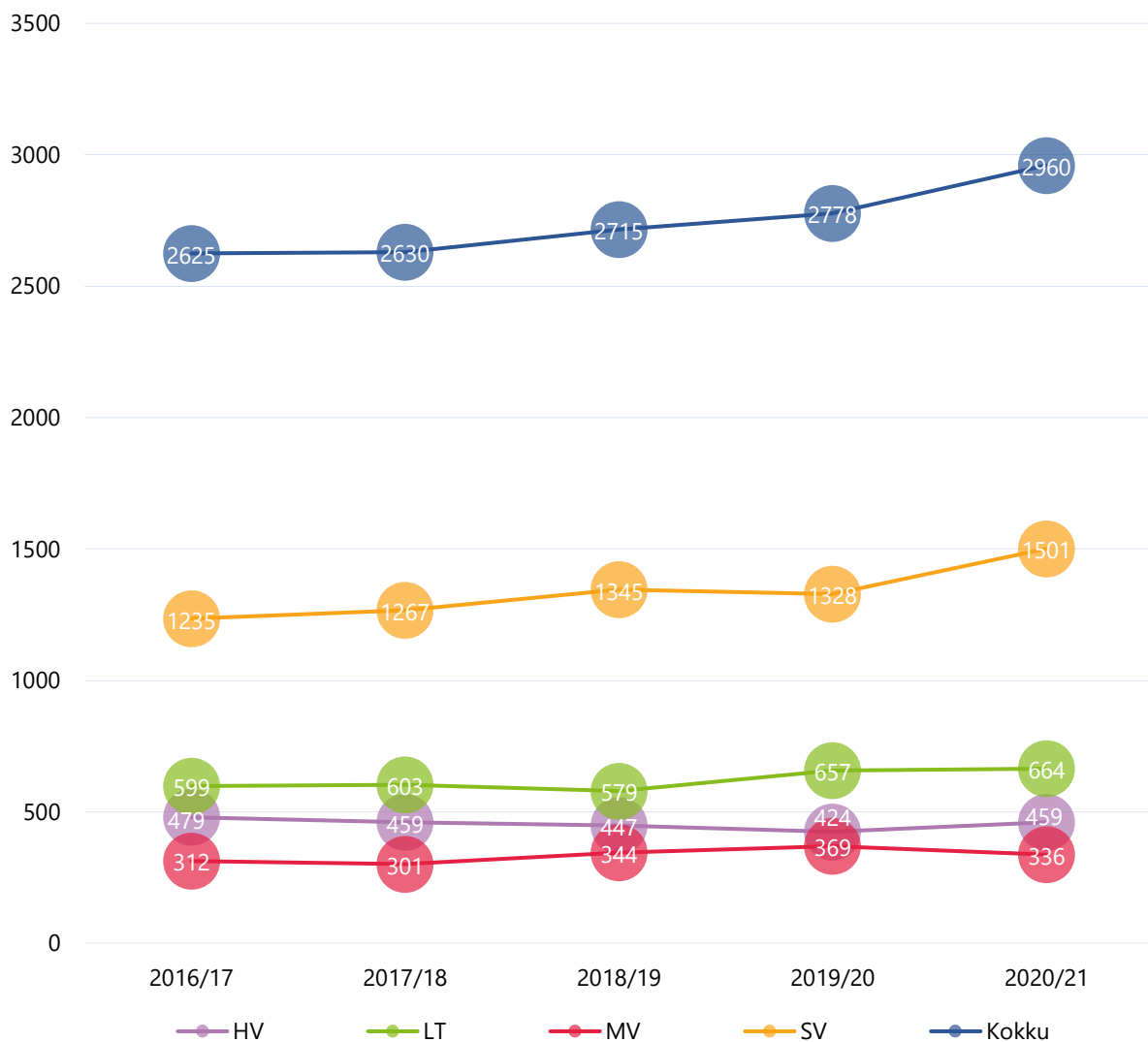
Joonis 28. Lõpetajate arv sügissemestritel valdkondade lõikes

Võrreldes eelnevate kevadetega kasvas kevadsemestril 2020/21 lõpetajate arv (vt joonis 29). Arvestades, et lõpetamised pole eelmiste semestrite jooksul vähenenud, on võimalik, et koroonapiirangute ja veebipõhise õppega loodud tingimused muutsid ülikooli lõpetamise tudengitele lihtsamaks või atraktiivsemaks. Selle tulemusel on lõpetajate seas ka ehk neid, kes on juba oma nominaalaja ületanud, aga leidsid koroonaaastal aega, et oma õpingud lõpuni viia.

Joonis 29. Lõpetajate arv kevadsemestritel valdkondade lõikes

Sügis- ja kevadsemestrite kombineeritud lõpetamise arvud näitavad viimastel aastatel üldist kasvavat suundumust (vt joonis 30).

Joonis 30. Sügis- ja kevadsemestrite kombineeritud lõpetamise arvud valdkondade lõikes

Tabelis 4 toome välja lõpetajate osakaalu ülikooli tudengite koguarvust. Suurt muutust pole viimase viie õppeaasta jooksul märgata, lõpetamiste osakaal on pandeemiaeelsega võrreldes tõusnud ühe protsendi võrra. Seega on lõpetamiste arv peamiselt kasvanud tudengite arvu kasvu tõttu, ja kaasa mängib vaid väike kasv lõpetajate osakaalus (1%).

Tabel 4. Lõpetajate osakaal kõigist üliõpilastest

Õppeaasta	Lõpetajate arv	Üliõpilaste arv kokku	Lõpetajate osakaal, %
2020/21	2960	13 058	23%
2019/20	2778	12 768	22%
2018/19	2715	12 501	22%
2017/18	2630	12 249	21%
2016/17	2625	12 267	21%

* üliõpilaste koguarv on võetud iga aasta kevadsemestri seisuga

KOKKUVÕTE

Kuidas üliõpilased tulevad toime pikemalt kestnud distantsõppega?

Kokkuvõtteks julgeme öelda, et arvestades distantsõppe negatiivseid külgi (vähesem sotsiaalsus, ekraaniväsimus jne) **on üliõpilased koroonaaastaga hästi toime tulnud**. Kvantitatiivsed näitajad ei viita suurtele muutustele üliõpilaste toimetulekus, mis on tulemusena positiivne. Õpingute katkestamisele pole koroonaaasta suurt mõju avaldanud, küll aga on **eestikeelsete üliõpilaste katkestamised langustrendis**. Ülikooliülevalt pole akadeemilisele puhkusele jäädud distantsõppe ajal rohkem, kui varem.

Kuidas on distantsõpe mõjutanud õppeedukust, sh hindeid, välismaal õppimas käimist?

Üliõpilaste **hinded on märkimisväärselt tõusnud**, põhjuseid saab selle uuringu raames küll vaid oletada, kuid see annab aimu, et heade õppetulemuste saavutamine pole koroonaaastal oluliselt raskem olnud. Oma rolli võib muidugi mängida spikerdamine, aga ka leebemad hindamisviisid või üliõpilaste parem enese- ja ajajuhtimine. Just suurepärase tulemuste ehk A-de osakaal on hinnete puhul märkimisväärselt tõusnud.

Ootuspäraselt on koroonapiirangutel olnud **negatiivne mõju välismaalt toodud ainepunktidele**, kuid see pole mõjutanud välismaal praktiliselt käimist niivõrd kui välismaal õppimist.

Lõpetamistele pole distantsõpe suurt mõju avaldanud, kuigi lõpetamiste osakaal tudengite koguarvust on ühe protsendi võrra tõusnud.

Kas üliõpilaste seast eristub rühm, kellel on keerulisem distantsõppega toime tulla?

Sõltuvalt mõõdikust on distantsõppega keerulisem toime tulla nii esmakursuslastel kui ka välisüliõpilastel. Näiteks **välisüliõpilased on oma õpinguid katkestanud veidi enam** kui eelnevatel aastatel. Lisaks on nii välisüliõpilased kui ka esmakursuslased varasemaga võrreldes võtnud koroonaaasta jooksul rohkem akadeemilist puhkust. See viitab raskustele õpingutega toimetulekul.